

Załącznik do uchwały Nr 1/2019
Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Poznania
z dnia 21 maja 2019 r.
w sprawie wniosku o udzielenie absolutorium
Prezydentowi Miasta Poznania za 2018 rok

OPINIA

Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Poznania o wykonaniu budżetu Miasta Poznania za 2018 rok

Komisja Rewizyjna Rady Miasta Poznania, wykonując swoje obowiązki wynikające z art. 270 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.) rozpatrzyła:

- sprawozdanie z wykonania budżetu Miasta Poznania za 2018 rok wraz z opinią o tym sprawozdaniu Regionalnej Izby Obrachunkowej wyrażonej w uchwale Nr SO.-0954/64/18/2019 Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 26 kwietnia 2019 r. w sprawie wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Miasta Poznania za 2018 rok wraz z informacją o stanie mienia jednostki i objaśnieniami,
- sprawozdanie finansowe Miasta Poznania za 2018 rok,
- opinię niezależnego biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego Miasta Poznania za 2018 rok,
- informację o stanie mienia komunalnego Miasta Poznania na dzień 31 grudnia 2018 r.

W trakcie swoich prac Komisja Rewizyjna zapoznała się ze szczegółowymi ustnymi oraz pisemnymi wyjaśnieniami: Skarbnika Miasta Poznania, dyrektorów, zastępców dyrektorów, kierowników lub pracowników Urzędu Miasta Poznania: Wydziału Budżetu i Kontrolingu, Wydziału Finansowego, Biura Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Wydziału Gospodarki Nieruchomościami, Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych, Gabinetu Prezydenta, Wydziału Oświaty, Wydziału Kultury, a także wyjaśnieniami dyrektorów takich jednostek Miasta Poznania jak: Poznańskie Ośrodki Sportu i Rekreacji, Zarząd Transportu Miejskiego, Zarząd Dróg Miejskich oraz Zarząd Zieleni Miejskiej.

Prace Komisji Rewizyjnej związane z przygotowaniem odpowiedniego wniosku oraz opinii na temat wykonania budżetu Miasta Poznania za rok 2018 przebiegały w okresie od 7 maja do 21 maja 2019 r.

DANE OGÓLNE

Budżet Miasta Poznania na 2018 rok został przyjęty uchwałą Nr LIX/1111/VII/2017 Rady Miasta Poznania z dnia 22 grudnia 2017 r. Przed zmianami planowana kwota dochodów ogółem wynosiła **3.527.236.652,00 zł**, a kwota wydatków **3.982.779.681,00 zł**. Po uwzględnieniu siedmiu zmian w ciągu roku dokonanych przez Radę Miasta Poznania i szesnastu zmian dokonanych zarządzeniami przez Prezydenta Miasta Poznania, ostatecznie plan dochodów zamknął się kwotą w wysokości **3.613.747.379,10 zł**, a wydatków kwotą **3.687.060.588,10 zł**.

1. Dochody

Dochody Miasta Poznania ogółem w roku 2018 zostały zrealizowane w kwocie **3.698.759.702,12 zł** na poziomie **102,4%** planu. Wykonanie dochodów bieżących wyniosło **3.561.458.531,95 zł**, co stanowi **103,4%** planu, natomiast wykonanie dochodów majątkowych wyniosło **137.301.170,17 zł**, co stanowi **81,8 %** planu.

2. Wydatki

Wydatki budżetu Miasta Poznania w roku 2018 zostały zrealizowane w wysokości **3.552.627.043,17 zł**, tj. na poziomie **96,4 %**. Wydatki bieżące wykonano łącznie w kwocie **3.056.569.919,79 zł**, a więc w **97,3 %** planu. Wydatki majątkowe wykonano łącznie w kwocie **496.057.123,10 zł**, co stanowiło **91,1 %** planu.

3. Przychody budżetu

Miasto zrealizowało w 2018 roku przychody budżetu zaciągając kredyty na łączną kwotę **181.518.237,00 zł**, tj. na poziomie **51,0 % planu**, uzyskując przychody w wysokości **2.409.020,61 zł** z tytułu spłaty udzielonych pożyczek, tj. **54,4 %** planu oraz wolnych środków z lat ubiegłych w kwocie **71.177.608,43 zł**.

4. Rozchody

W roku 2018 Prezydent Miasta Poznania dokonał spłaty pożyczek z WFOŚiGW w Poznaniu, z EBI i kredytów zaciągniętych na rynku krajowym na łączną kwotę **282.515.970,72 zł**. Udzielił też pożyczek z budżetu na kwotę **12.582.772,53 zł**. Łącznie zrealizował rozchody budżetu Miasta w kwocie **295.098.743,25 zł (98,9 % planu)**.

5. Wynik budżetu

Rok budżetowy 2018 zamknął się nadwyżką budżetową w wysokości **146.132.658,95 zł**.

Saldo operacyjne budżetu obliczone zgodnie z art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (dochody bieżące – wydatki bieżące) osiągnęło wartość dodatnią i wyniosło **504.888.612,16 zł**.

Saldo operacyjne budżetu obliczone zgodnie z art. 243 ustawy jw. stanowiące podstawę do ustalenia indywidualnego limitu zadłużenia (dochody bieżące + sprzedaż majątku – wydatki bieżące) osiągnęło wartość dodatnią i wyniosło **541.371.436,53 zł**.

6. Ulgi wobec wierzytelności oraz należności wymagalne

Działając w oparciu o przepisy ustawy Ordynacja Podatkowa w okresie sprawozdawczym zastosowano system ulg w postaci odroczeń, rozłożenia na raty oraz umorzeń (bez ulg i zwolnień ustawowych) wobec wierzytelności podatkowych i opłat na łączną wartość **5.094.887,98 zł**.

Działając na podstawie zapisów uchwały Rady Miasta Poznania Nr LXXI/1126/VII/2018 z dnia 23 stycznia 2018 r. oraz Zarządzenia Prezydenta Miasta Nr 158/2018/P z dnia 6 marca 2018 r. ze zm., w zakresie należności cywilnoprawnych i publicznoprawnych udzielono ulg na łączną kwotę **2.707.081,16 zł**, (w tym umorzenia to kwota **532.889,16 zł**, w pozostałej części należności odroczone albo rozłożone na raty).

Należności wymagalne na koniec 2018 roku wyniosły **314.926.736,39 zł**, co oznacza ich wzrost o **9,6 %**, tj. o **27,7 mln zł** w porównaniu ze stanem na koniec 2017 roku.

7. Zadłużenie Miasta i zobowiązania wymagalne

Zadłużenie z tytułu pożyczek, kredytów oraz wyemitowanych obligacji na koniec roku 2018 wyniosło **1.123.107.669,80 zł** i było niższe o **8,3%** w stosunku do stanu na koniec roku poprzedniego.

Zobowiązania wymagalne osób prawnych, których organem założycielskim jest Miasto Poznań na koniec 2018 roku wyniosły **14.757.287,49 zł**. W porównaniu ze stanem na koniec roku 2017 zobowiązania wymagalne dotyczące SPZOZ wzrosły o 14,5 mln zł, a zobowiązania wymagalne dotyczące instytucji kultury wzrosły o 69,7 tys. zł.

8. Rezerwy

Zaplanowane w budżecie na dzień 1.01.2018 r. rezerwy łącznie wynosiły **118.746.740,00 zł**, co stanowiło **2,98 %** ogólnej kwoty wydatków budżetu, z czego rezerwa ogólna wynosiła **6.000.000,00 zł (0,15 % ogółu wydatków)**, a rezerwy celowe **112.746.740,00 zł (2,83 % ogółu wydatków)**. W budżecie wg stanu na 31.12.2018 r. nierozdysponowane rezerwy wynosiły łącznie **24.242.692,00 zł**, z czego rezerwa ogólna wynosiła **4.816.522,00 zł** a rezerwy celowe **19.426.170,00 zł**.

OCENY I WNIOSKI

1. Ocena przedłożonego sprawozdania z wykonania budżetu, sprawozdania finansowego oraz informacji o stanie mienia komunalnego.

1.1 Sprawozdanie z wykonania budżetu

Analizując przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu Miasta Poznania za 2018 rok, Komisja stwierdziła, że odpowiada ono ustawowym wymogom szczegółowości tj. przedstawiono je w szczególności nie mniejszej niż w uchwale budżetowej.

1.2 Sprawozdanie finansowe

Komisja pozytywnie opiniuje w sensie formalno-księgowym sprawozdanie finansowe po zapoznaniu się z opinią biegłego rewidenta.

1.3 Informacja o stanie mienia komunalnego

Komisja pozytywnie opiniuje również w sensie formalno-księgowym przedłożoną informację o stanie mienia komunalnego.

2. Ocena wykonania budżetu

2.1 Dochody

Komisja stwierdza, że poziom realizacji dochodów w stosunku do planu wyniósł ponad 102% planu. Przy czym dochody bieżące zostały zrealizowane w 103,4%, a dochody majątkowe na poziomie 81,8% planowanych.

2.1.1. Dochody bieżące

Komisja stwierdza, że dochody bieżące Miasto wykonało ponad plan (103,4% planu). Na poziom wykonania dochodów bieżących pozytywny wpływ miał udział we wpływach z podatków dochodowych (PIT i CIT), który wynosi 1.262.191.517,15 zł, a plan w zakresie tej wielkości został zrealizowany na poziomie ponad 107%. Wysoki poziom wykonania budżetu odnotowano w pozycji „Wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych” ponad 16% ponad plan. Warto zwrócić także uwagę na wielkość podatku od nieruchomości (419.709.950,21 zł, 101,7% planu). Inną pozycją dochodów wykonaną w wysokim procencie są wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych, które wykonano w prawie 131%. W dochodach bieżących należy również zauważyć wysoki poziom wykonania wpływów z opłaty skarbowej (118,3%).

Niskie wykonanie dochodów bieżących odnotowano w pozycji „Rozliczenie podatku VAT” (w tej pozycji zabrakło 30% do zrealizowania planu), w pozycji „Środki na realizację

programów i projektów finansowanych (dofinansowanych) ze źródeł zagranicznych i budżetu Unii Europejskiej” (54,4%), w tym środków pochodzących ze źródeł zagranicznych i budżetu Unii Europejskiej (55,0%). Bardzo niski poziom wykonania odnotowano w programie „Cyfryzacja i modernizacja zasobu geodezyjnego i kartograficznego miasta Poznania oraz uruchomienie e-usług” (5,6%) czy też w programie „Kwalifikacje zawodowe kluczem do sukcesu” (8%). Jednakże jak Komisja została poinformowana środki finansowe z Unii Europejskiej niewykorzystane nie przepadają, ale ich wypłata jest przesuwana na późniejszy termin.

2.1.2 Dochody majątkowe

Dochody majątkowe zostały wykonane w wysokości 137.301.170,17 zł, czyli 81,8% planu. O poziomie wykonania dochodów majątkowych zadecydowało niewykonanie wpływów z tytułu odpłatnego nabycia praw własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, gdzie odnotowano wykonanie na poziomie 41,7%. Należy zauważyć, że jest to pozycja o znacznej wielkości, która w trakcie roku nie była zmieniana, a niewykonanie spowodowane było m.in. brakiem pozytywnego zakończenia niektórych przetargów. Na wielkość tej pozycji miał również wpływ fakt, że np. część nabywców wyłonionych w trybie przetargowym na sprzedaż nieruchomości zdecydowała o podpisaniu aktów notarialnych w I kwartale 2019r. (dotyczy kwoty ponad 14 mln zł.). W dochodach majątkowych inną pozycją o znacznym udziale w strukturze są środki pochodzące ze źródeł zagranicznych i budżetu Unii Europejskiej. Pozycja ta w budżecie była zwiększana, a mimo to wykonana została w prawie 29% ponad plan.

Należy zwrócić uwagę na fakt, iż dochody majątkowe to dochody w większości o charakterze jednorazowym. Dlatego też, wszelkiego rodzaju zmiany w procesie otrzymywania tych dochodów powinny mieć odzwierciedlenie w zmianach w budżecie. W sprawozdaniu z wykonania budżetu w części opisowej oraz w trakcie posiedzeń Komisji w sposób szczegółowy uzasadniono powody zmian wielkości budżetowych w trakcie roku, jak również wyjaśniono wszystkie niewykonania, jakie pojawiły się po stronie dochodów.

W trakcie omawiania sprawozdania z wykonania budżetu, poza faktem, iż w samym dokumencie znajdują się szczegółowe informacje dotyczące stanu na koniec roku 2018, członkowie Komisji Rewizyjnej otrzymali wszelkie wyjaśnienia na zadane pytania wraz z uzasadnieniem.

2.2 Wydatki bieżące

Rok 2018 zakończył się ponad 97 %-owym wykonaniem wydatków bieżących (podobnie jak rok poprzedni). Wydatki bieżące w roku 2018 zamknęły się w kwocie 3.056.569.919,79 zł. Większość wydatków bieżących ma charakter obligatoryjny i miasto musi je realizować. Są one narzucone Ustawami i samorząd nie może samodzielnie zrezygnować z ich realizacji. Największe wzrosty wydatków w 2018 roku związane były przede wszystkim ze zwiększeniem planu wydatków oświatowych w związku ze zmianami organizacyjnymi, większą liczbą uczniów w placówkach oświatowych czy też w zakresie polityki społecznej i zdrowotnej, gdzie związane były z aktualizacją wydatków na zadania własne i z zakresu administracji rządowej.

Wśród wydatków bieżących uszeregowanych wg dziedziny największy poziom niewydatkowanych funduszy, a przez to najmniejsze wykonanie, dotyczy pozycji „Różne rozliczenia” (wykonanie 75,6%), a następnie „Obsługa długu publicznego” (wykonanie 87,2%). W przypadku pierwszej pozycji niewykonanie wynika przede wszystkim z braku potrzeby uruchamiania rezerw, w drugim natomiast przypadku zaplanowane środki nie zostały wydatkowane ze względu na obniżenie wielkości środków wydatkowanych na obsługę zadłużenia Miasta oraz brak wystąpienia zdarzeń powodujących konieczność uruchomienia wypłat z tytułu poręczenia kredytu zaciągniętego przez Termy Maltańskie. Wszystkie pozostałe pozycje charakteryzują się wykonaniem powyżej 90%. Należy zwrócić uwagę na dziedzinę Gospodarka komunalna i ochrona środowiska. Tutaj wykonanie wyniosło 93,8%, a brak wykonania planu w całości związany był z niewykorzystaniem w pełni środków na zagospodarowanie zmieszanych odpadów komunalnych, w związku z odliczeniem podatku VAT oraz z brakiem ponoszenia kosztów na utrzymanie i rekultywację kwater na składowisku odpadów w Suchym Lesie .

Komisja otrzymała pełne i szczegółowe odpowiedzi na zadawane pytania oraz satysfakcjonujące wyjaśnienia zmian wydatków bieżących w porównaniu z pierwotną zaplanowaną wielkością oraz wszystkich niewykonań.

2.3 Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe wykonano w kwocie ponad 496 mln zł, co dało realizację planu w 91,1%. W podziale na dziedziny najniższy poziom wykonania odnotowano w pozycji „Różne rozliczenia”, gdzie wykonanie kształtuje się na poziomie 0% zaplanowanych wydatków. Wszystkie niewykonania zostały szczegółowo opisane w części opisowej sprawozdania z wykonania budżetu oraz omówione i wyjaśnione przez jednostki odpowiedzialne za ich realizację, w trakcie prac Komisji.

W ciągu roku dokonywane były zmiany planu. Zmniejszenia wydatków w trakcie roku spowodowane były trudnościami z wyborem wykonawców robót, najczęściej w związku z brakiem składanych ofert lub z ofertami znacznie przekraczającymi budżet. Takie sytuacje powodowały, że procedura się wydłużała, a co za tym idzie jej realizacja przesuwiała się w czasie. Takie sytuacje powodowały również konieczność powtarzania procedury przetargowej. Duży wpływ na poziom realizacji wydatków majątkowych miały w 2018r. również uwarunkowania administracyjne i prawne, takie jak konieczność uzyskania odpowiednich uzgodnień, decyzji, opinii czy też zgód. Wzrosty wydatków na zadania ujęte w budżecie związane były przede wszystkim z wyższymi ofertami proponowanymi przez wykonawców lub koniecznością wykonania robót dodatkowych. Innym czynnikiem, który ma wpływ na poziom realizacji wydatków majątkowych zobrazowany w tabelach budżetowych, jest fakt przesunięcia fakturowania, a co za tym idzie przesunięcia płatności za wykonane usługi na rok następny. Pojawiają się również inwestycje, dla których fakturowanie w części lub całości dokonało się na przełomie roku lub już w nowym roku, a co za tym idzie również nastąpiło przesunięcie księgowania takiej płatności, a więc wpływ na kwotowe wykonanie inwestycji bez wpływu na rzeczowy i fizyczny poziom jej realizacji.

Biorąc pod uwagę wyjaśnienia urzędników przedstawione podczas prac Komisji, Komisja pozytywnie opiniuje poziom realizacji wydatków majątkowych w roku 2018.

2.4 Zadłużenie miasta

W 2018 roku zadłużenie Miasta Poznań wyniosło 1.128.108.129,56 zł, co oznacza spadek o 8,1% w stosunku do roku poprzedniego.

2.5. Wynik budżetu

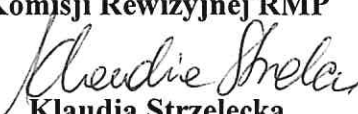
Łączne dochody za 2018 rok wyniosły prawie 3.699 mln zł., natomiast wydatki zostały zrealizowane w wysokości prawie 3.553 mln zł. Taki wynik oznacza, że rok budżetowy zamknął się nadwyżką budżetową w wysokości ponad 146 mln zł.

Saldo operacyjne budżetu z art. 242 było wyższe niż planowane, jak też saldo budżetu z art. 243 również osiągnęło wartość dodatnią i było również wyższe od planowanego. Taki stan wpływa pozytywnie na możliwości rozwojowe miasta w kontekście pozyskiwania środków zewnętrznych tj. kredytów czy funduszy z Unii Europejskiej.

2.6 Konkluzja

Po dokonaniu analizy wykonania budżetu Komisja oceniła stopień realizacji dochodów na bardzo dobrym poziomie oraz wydatków również na dobrym poziomie. Przedmiotem prac Komisji było ustalenie, z czego wynikają różnice pomiędzy zaplanowanymi wielkościami a ich wykonaniem na koniec roku 2018. Komisja stwierdza, iż uzyskała wyjaśnienia racjonalne oraz satysfakcjonujące. Ponadto Komisja uzyskała odpowiedzi na pytania dotyczące również większych niż zakładano wykonań planu dochodów. Należy również zauważyć, że w samym dokumencie z wykonania budżetu w sposób szczegółowy opisane zostały wszelkie uzasadnienia zdarzeń powodujących inne niż planowane wielkości w poszczególnych pozycjach, jak również wyjaśniono zmiany wielkości planu, jakie wystąpiły w ciągu roku.

Po dokonaniu całościowej oceny wykonania budżetu Miasta za rok 2018, Komisja Rewizyjna Rady Miasta Poznania pozytywnie opiniuje wykonanie budżetu i wnioskuje o udzielenie absolutorium Prezydentowi Miasta Poznania za 2018 rok.

Przewodnicząca
Komisji Rewizyjnej RMP

Klaudia Strzelecka

